

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.
1903 Budapest, Pf.: 314/15.
Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733
BM: 33-104, 33-140 BM Fax: 33-133
E-mail: orfkvezeto@ork.police.hu

Szám: 29000-105/462- /2009. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva diósdai lakos által benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel a Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 205/2009. (VII. 08.) számú állásfoglalása megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panasz az intézkedés céljáról szóló késedelmes közlés, valamint a fogdán történt befogadás módját illetően

h e l y t a d o k,

egyebekben a panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen a Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdésére, valamint a 109. § (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Bírósághoz is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A Panaszos a vele szemben 2009. március 15-én 13.45 óra körüli időben a Március 15. téren foganatosított rendőri intézkedés miatt fordult panasszal a Független Rendészeti Panasztestülethez.

Sérelmezte, hogy „minden bevezetés nélkül, ... mint valami bűnözők” rá támadtak és elkezdtek vonszolni a rendőrök, folyamatos követelése ellenére sem közölték vele az intézkedés célját, annyi választ kapott ezt illetően, hogy „majd megtudja”. Panaszában leírja, hogy ezek után, a rabszállító gépkocsinál „leteperték” és megbilincseltek. Ennek során sérülése keletkezett, ezért fizioterápiás kezelésre kell járnia, ahol idegpályáit árammal stimulálják. Ilyen kezelést kíván minden, vele szemben intézkedő rendőrnek is.

A fogdába történő befogadás során a panaszost levetkőztették, fogva tartásának első öt órájában nem engedtek hozzá ügyvédet, holott az a Gyorskocsi utcai épületben folyamatosan jelen volt, és „követelte”, hogy a panaszossal beszélhessen. Szabadon bocsátása után, mely kb. 10 óra múlva történt meg, kiengedték és „közölték, hogy fel lesz jelentve, de azt nem, hogy miért”. Mikor az épületből „kirakták”, cipőfűzőjét is az utcán kellett visszafűznie, mert távozása annyira „sürgős lett”.

A fent leírt eljárást a panaszos összességében rendkívül megalázónak élte meg, ezért panaszai kivizsgálását a Független Rendészeti Panasztestülettől kérte.

II.

A Panasztestület a vizsgálatot követően hozott állásfoglalásában úgy ítélte meg, hogy a panaszossal szemben foganatosított intézkedések sértették a panaszos emberi méltósághoz való jogát, személyi szabadságát, illetve „az intézkedések több ponton is beleütköztek a megalázó elbánás alkotmányos tilalmába”. A Panasztestület megítélése szerint a súlyos alapjogsértés egyértelműen megállapítható. Az alábbiakban kifejtett indokok alapján ezt az álláspontot *részben* az országos rendőrfőkapitány is osztja.

III.

A Panaszosnak az előállítása tényével, jogalapjával, valamint arányosságának kérdésével kapcsolatos panaszát az alábbiak szerint *elutasítom*.

1./ Budapest rendőrfőkapitánya 2009. március 14-én 0:00 órától 2009. március 16-án 8:00 óráig Budapest teljes területére fokozott ellenőrzést rendelt el (01000/12945/2009. ált. sz. egyedi utasítás). Az utasítás indokolása szerint Budapest területére számos demonstrációt jelentettek be erre az időszakra, „mely rendezvényeken várhatóan jelentős számú ember jelenik meg”. A rendezvények biztosítása érdekében indokolt tehát a személy- és

járműforgalom fokozott ellenőrzése. Az Rtv. 30. §-a alapján¹ az intézkedő rendőrnek lehetősége van a fokozott ellenőrzéssel érintett területen tartózkodó személyt igazoltatni, ruházatát, csomagját, járművét átvizsgálni, amennyiben úgy ítéli meg, hogy ez a törvényben meghatározott célok (elsősorban a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása) eléréséhez szükségesnek mutatkozik.

A Budapest V. ker. Március 15. téren, a Fővárosi Önkormányzat által tartott rendezvényen beléptető kapuk felállítására került sor, és a 01000/517343/2009. id. sz. rendőri jelentés szerint egy kb. 80-100 főből álló csoport beléptetése során több személy agresszíven, támadó módon lépett fel a rendőrökkel szemben. „A már beléptetett társaik ezt látva már az arcukat csuklyákkal, maszkokkal eltakarva visszajöttek az áteresztő kordonhoz, ami ezért bezárásra került.” A már bent lévők közül a kordont néhányan megbontották, melyet az azonnali és hathatós rendőri intézkedésnek köszönhetően sikerült helyreállítani. A rendbontók kiemelését illető utasítás végrehajtására nem volt megfelelő az időpont, mert a helyszínen a megemlékezés időközben megkezdődött.

Az ünnep méltóságának megőrzése érdekében és azért, hogy az esetleges intézkedések ne korbácsolják fel még jobban az indulatokat, a csapaterős tevékenységet végző erők parancsnoka úgy döntött, hogy néhány perc múlva, alkalmasabb időben történjék a rendbontók kiemelése. Az intézkedés alá vont Panaszos ennek aktívan ellenállt, és ahhoz, hogy őt ki lehessen kísérni, további rendőri erők segítségére is szükség volt. A rendelkezésre álló videofelvételek² tanúsága szerint a panaszos a kiemelés során erőszakosan viselkedett, trágár kifejezéseket használt („kurva anyádat támadtam meg”), többször próbált kiszabadulni az őt körülvevő rendőrök gyűrűjéből. Az Erzsébet-híd lábánál, mikor őt megpróbálták megbilincselni, a műanyag gyorskötözőt többszöri próbálkozás után sem sikerült a kezeire helyezni, ezért fém patentbilincs alkalmazása vált szükségessé. Eközben, a panaszos akaratának megtörését csak földre vitellel, fekvő helyzetben történő bilincseléssel sikerült elérni.

A már hivatkozott felvételen is látszik, hogy a panaszos végig a saját lábán közlekedett, azonban őt egy rendőr toltá, valamint többen a karjánál fogva vezették. Mivel a bilincselésnek ellenállt, őt a földre kellett vinni. Ez a módszer volt az adott esetben a leginkább célravezető, emellett szakszerű és arányos is, hiszen egy olyan testi adottságokkal, erővel rendelkező személy „megfékezése”, mint a panaszos, főleg ha az intézkedésnek folyamatosan, aktívan ellenáll, szabadulni próbál, komoly rendőri erők bevetését igényli, esetlegesen az ellenállás megtörése érdekében alkalmazott, az átalagosnál nagyobb erőszakkal. Ez a módszer nem embertelen és nem megalázó, annak fényében pedig főleg nem az, hogy a panaszos milyen mértékben járult hozzá a helyzet kialakulásához.

¹ 30. § (1) A Rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítása, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja.

(2) A Rendőrség az (1) bekezdésben írt cél elérése érdekében épületet, építményt, helyszínt, csomagot és járművet átvizsgálhat.

(3) A Rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti, a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja.

² <http://streamer.carnation.hu/mtvod/hirado/20090315/budahazy.wmv>

2./ Az intézkedés céljának késedelmes közlésével kapcsolatos panasznak *helyt adok*. Az intézkedés megkezdésének első szakaszában ennek közlésére nem volt mód, ezt azonban legkésőbb a megbilincselést követően, illetve a Gyorskocsi utcába történő szállítás alatt – az Rtv. 20. §-ával összhangban³ – meg kellett volna tenni.

3./ A panaszosnak a fogdán befogadása során történt levetkőztetéssel kapcsolatos panaszának *helyt adok*, részben a Panasztestület állásfoglalásának indokai, részben pedig az alább kifejtettek alapján.

„Budapest Rendőrfőkapitánya a médiában megjelent információk alapján azonnali hatállyal belső vizsgálatot rendelt el annak tisztázása érdekében, hogy a 2009. március 15-én a Kossuth térről előállított [személyek] rendőrségi fogdába történő befogadásának körülményei megfeleltek-e a jogszabályi előírásoknak.”⁴

A panaszolt intézkedéseknek abban az esetben lett volna helye – nem csak hatóság, hanem az előállított személy érdekében is (elsősorban azért, hogy önmagában, vagy a vele egy helyiségben elhelyezett személyekben ne tudjon kárt tenni) –, ha a panaszost őrizetbe vették volna. Jelen esetben azonban előállított személyről van szó: „a vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a befogadásra vonatkozó jogszabályt tévesen alkalmazták a rendőrök, valamint az előállítottak étkeztetésére vonatkozó szabályokat megszegték.”

A belső vizsgálat során megállapított hibás intézkedések miatt fegyelmi felelősségre vonásokra került sor, a befogadás szakszerűségéért felelős vezetők, valamint a végrehajtó állomány egyes tagjaival szemben is.

Jogellenes módon történt tehát a Panaszos fogdán történő befogadása, a ruházat levételére történő utasítás, majd a Panaszos testének szemrevételezéssel történő megvizsgálása. Az előállított személyek jogaira, kötelezettségeire nem vonatkozik részletes szabályozás, emellett a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet, illetve a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet sem fogalmaz egyértelműen az előállítottakra vonatkozóan. A Panasztestület a probléma megoldása érdekében „jelezni fogja aggályait az Igazságügyi és Rendészeti Miniszternek”.

4./ A panaszosnak a fogva tartás időtartamára vonatkozó, védőjével való találkozást, valamint az elbocsátása körülményeit sérelmező panaszait *elutasítom*.

A BRFK Hivatala Jogi, Koordinációs és Panaszügyi Osztály 01000/105/335/8/2009. sz. feljegyzése szerint a panaszos fogva tartásának meghosszabbításának elrendelésére a Budapesti Nyomozó Ügyészség munkatársaival történt egyeztetés után került sor. Az előállított személyeket az Ügyészség Belgrád rakparti épületébe kívánták átszállítani, erre azonban később, feltehetőleg az idő hiánya miatt nem került sor. „Azáltal, hogy ez alatt a tíz óra alatt [a panaszos fogva tartásának teljes tartama] gyakorlatilag eljárási cselekmény nem történt, jogsérelem keletkezett, ami azonban a fentiek miatt a rendőrségnek nem róható fel”.

„[a Panaszost] a védőjével történő kapcsolattartásban a rendőrség beosztotti állománya nem akadályozta meg. A Gyorskocsi utcai objektumba 15.40 óra körül érkeztek meg a jogi

³ Rtv. 20. § (2) A rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről.

⁴ A BRFK Közleménye, http://www.police.hu/friss/BRF-20090318_90.html

képviselők, akik a megérkezésükkor a folyamatban lévő ügyekbe kapcsolódtak be”. A panaszosnak ezért arra kellett várnia, hogy a többiek után ő is sorra kerüljön, ez azonban nem jelent aktív rendőri magatartást arra vonatkozóan, hogy a védővel történő kapcsolatfelvétel ellehetetlenüljön. Ezek után a panaszost és védőjét részletesen tájékoztatták az előállítás okát, valamint a továbbiakban következő eljárási cselekményeket illetően, és egy üres szobát is a rendelkezésükre bocsátottak. A Panaszosnak az ezzel kapcsolatos panaszai tehát teljességgel megalapozatlanok.

Ugyancsak megalapozatlan a panaszosnak a szabadítása körülményeire utaló panasz. A már idézett, 01000/105/335/8/2009. sz. hivatalos feljegyzés szerint „nevezett a letéti tárgyainak átvételét követően több esetben is befűzhetette volna a cipőjét, őt senki nem sürgette, illetve a másik két társával kapcsolatos ügyintézés ideje alatt is lehetősége lett volna a cipőjét befűzni, illetve bekötni. A fentiek alapján, illetve a Gyorskocsi utcai objektum felépítését ismerve nem életszerű ... azon állítása, hogy a cipőfűzőjét utána dobták.”

Fentiek alapján – a Panasztestület állásfoglalásában foglaltakat is figyelembe véve – a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- *a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) és 326. § (7) bekezdése;*
- *a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) bekezdése, 109. § (1) - (3) bekezdése;*
- *a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 20. és 30. §§-a, a 92. § (1) bekezdése, a 93/A. § (7) és (9) bekezdései,*
- *a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet,*
- *a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 1.3) BM rendelet.*

Budapest, 2009. augusztus ,, ,,,

Dr. Bencze József r. altábornagy